

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 15.11.2018
Vår ref.: 2018/11624
Arkivnr.: 542.1

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Høringsuttalelse - tiltak mot negative miljøeffekter av medikamentell behandling mot lakselus i oppdrettsanlegg

Fylkesmannens tillatelser etter forurensningsloven til fiskeoppdrett i åpne merder i sjø innebærer normalt at oppdretter har tillatelse til utslipp av legemidler ved akvakulturanlegget på nærmere vilkår, uavhengig av om utslippene skjer fra merd eller fra brønnbåt. Hittil har ikke Fylkesmannen satt nærmere vilkår om disse utslippene i tillatelsene da Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet ønsker å regulere dette gjennom nasjonale forskrifter. Fylkesmannen i Rogaland er derfor positiv til at Nærings- og fiskeridepartementet ønsker å innføre tiltak som vil beskytte rekefelt og gytefelt i områder med oppdrettsanlegg. Dette er noe vi trodde allerede var dekket av bestemmelsene i akvakulturdriftsforskriften og forskrift om transport av akvakulturdyr.

Fylkesmannen i Rogaland er bekymret for lokale miljøvirkninger av medikamenter som benyttes mot parasitter/sykdommer på oppdrettsfisk. Med bakgrunn i forskningsresultater fra både NIVA^{1,2}, HI^{3,4} og IRIS^{5,6} vedrørende miljøvirkninger av enkelte grupper av bekjempelsesmidler mot lakselus, er vi bekymret for at marine krepsdyrsamfunn kan bli påvirket i den lokale resipienten til oppdrettsanlegg. Negativ påvirkning på krepsdyrsamfunn vil kunne medføre indirekte økologiske konsekvenser for fisk og sjøfugl som er knyttet til den lokale resipienten og som beiter på ulike arter av krepsdyr. Vår bekymring gjelder også for kommersielt utnyttbare krepsdyrarter som reke, hummer og krabbe. Vi er enig med korrigert høringsnotat av 03.10.2018 i at det er behov for mer kunnskap med hensyn til effekter på andre arter, og mener det bør gjerne ses i andre sammenheng enn kun de kommersielle artene.

Vi mener at områder med særlig høy naturverdi (tareskog, ålegras, bløtbunnsområder) også bør beskyttes fra tømning av lakselus medikamenter. Mange av disse områdene finnes utenfor reke- og gytefelt, og er minst like verdifull for fiskeriindustrien med tanke på at de er skjule-, beite- og

¹ Macken A., Lillicrap A. & Langford K. 2015. Benzoylurea pesticides used as veterinary medicines in aquaculture: Risks and developmental effects on non-target crustaceans. Environmental toxicology and chemistry, februar 2015.

² Environmental screening of veterinary medicines used in aquaculture - diflubenzuron and teflubenzuron. Statlig program for forurensningsovervåkning. Klima og forurensningsdirektoratet Rapport nr. 1086/2011.

³ Flubenzuroner i fiskeoppdrett – miljøaspekter og restkonsentrasjoner i behandlet fisk. Rapport fra Havforskningsinstituttet nr 2-2013

⁴ Risikovurdering norsk fiskeoppdrett 2014. Rapport fra Havforskningsinstituttet. Fisken og havet, særnummer 2-2015.

⁵ Bechmann, R. K., Lyng, E., Westerlund, S., Bamber, S., Berry, M., Arnberg, M., Kringstad, A., Calosi, P. & Seear, P. J. (2018) Early life stages of Northern shrimp (*Pandalus borealis*) are sensitive to fish feed containing the anti-parasitic drug diflubenzuron. Aquatic Toxicology 198: 82-91

⁶ Bechmann, R. K., Lyng, E., Berry, M., Kringstad, A. & Westerlund, S. (2017) Exposing Northern shrimp (*Pandalus borealis*) to fish feed containing the antiparasitic drug diflubenzuron caused high mortality during molting. Journal of Toxicology and Environmental Health Part A 80 (16-18): 941-953

oppvekstområder. Videre kan tømning i nærhet av slike områder påvirke næringskjedene videre oppover, og vil være særlig bekymringsfullt i nærhet av, for eksempel, fuglefredningsområder og naturreservater.

På bakgrunn av at flere arter kan være påvirket av lakselusmedikamenter, mener vi at det av hensyn til føre-var prinsippet i naturmangfoldloven § 9 bør innføres noe strengere krav eller kontroll til hvor disse midlene kan tømmes, dersom brønnbåt er brukt til behandling. Forslaget legger opp til at det «skal foreligge en vurdering av de lokale forhold som har betydning for spredning av legemidler for behandling av fisk mot lakselus i det omkringliggende miljø». Fylkesmannen i Rogaland mener at slike vurderinger med fordel kunne blitt foretatt av Miljødirektoratet, og at det kunne bli laget godkjente soner for dumping av lusemidler som kan kontrolleres med utslippstillatelse. En slik ordning vil gjøre at det er lettere å følge opp miljøeffekter av dumping av lusemidler. Ved tilfeldige dumpelokasjoner er det vanskelig å etterprøve hva er grunnen til eventuelle miljøforstyrrelser.

Når det gjelder forslaget om at Mattilsynet skal kunne gi adgang til å dispensere fra forbudet, så forstår vi at det kan være nødvendig med behandling av hensyn til dyrevelferd. Det er likevel viktig at praksisen blir kontrollert, og at ikke enhver behandling kan bli gitt dispensasjon til behandling i merd. Det bør settes gode retningslinjer til hvilke situasjoner som vil gi åpning for en slik dispensasjon. Fylkesmannen i Rogaland ser at AGD er et konkret tilfelle der behandling i merd bør tillates, for å hindre at sykdommen spres til andre anlegg.

Vi ser at det er mindre bruk av lakselusmedikamenter, og at flere anlegg ikke benytter medikamentelle midler for å behandle mot lakselus. Dette er støttet av data fra Veterinærinstituttet⁷. Vi mener at dette indikerer at forbudet vil ha mindre praktisk betydning for selskapene enn hvis forbudet hadde blitt innført for noen år siden. Fylkesmannen i Rogaland besitter ikke kunnskap for å kunne kommentere om kravet vil medføre problemer knyttet til brønnbåtkapasitet.

Fylkesmannen i Rogaland har allerede begynt å sette krav til at brønnbåt må forlate merdkanten for å kunne tømme badevann brukt til behandling av lakselus ved de anleggene som ligger i eller nær et rekefelt eller gytefelt. Forbud mot behandling i merd vil skjerpe dette kravet, og beskytte miljøet ytterligere. Vi mener at tidspunktet for innføring av forbudet er fornuftig, da det eksistere teknologi som tillater et slikt forbud (brønnbåter).

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Kirsten Redmond Kristiansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Kirsten Redmond Kristiansen
Saksbehandler telefon: 51568777
E-post: fmrokrk@fylkesmannen.no

⁷ Fiskehelserapporten 2017. Veterinærinstituttet rapportserie nr 1a/2018